

беруть участь у судочинстві: Постанова Верховного Суду України від 24.11.1999 р.

4. Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-13/2012 від 18 квітня 2012 року.

5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 11. Ст. 50.

6. Музичук О.М. Контроль за діяльністю правоохоронних органів в Україні: адміністративно-правові засади організації та функціонування : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / О.М. Музичук ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2010. 481 с.

7. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 червня 2003 р. № 964-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 39. Ст. 351.

8. Білоус В.Т. Координація управління правоохоронними органами України по боротьбі з економічною злочинністю (адміністративно-правовий аспект) : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / В.Т. Білоус. Ірпінь, 2004. 444 с.

9. Бессарабов В. Г. Координация деятельности правоохранительных органов в борьбе с преступностью : науч.-метод. реком. / В.Г. Бессарабов, Ю.В. Капитонова, В.А. Макаrenchенко, В.П. Рябцев. М. : Генеральная прокуратура РФ, 2001. 65 с.

10. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підруч. / О.Ф. Скакун ; пер. з рос. Х. : Консум, 2006. 656 с.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ СУДОВОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Пеньковська І. С.

*студентка 3 курсу юридичного факультету
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Найважливішим індикатором правової держави є незалежність та неупередженість судової гілки влади. Оскільки, яке б досконале не було законодавство, якщо не має механізму дотримання тих прав і обов'язків, які в ньому передбачені, то норми такого законодавства перетворюються на декларативні. В Україні питання судової реформи є надважливим,

враховуючи те, що частка населення країни, яка вірить в можливість відстоювання власних прав та інтересів у суді є мізерною, а кількість неправосудних рішень надвелика.

Основоположний принцип кожної правової системи полягає у тому, що вона повинна гарантувати реально діюче право на рівний доступ до правосуддя, зокрема і в Україні, яка поступово інтегрується в європейську правову систему.

Саме тому необхідною ознакою правової держави сьогодні є доступність правосуддя.

Поряд із принципом незалежності судової влади, принцип вільного доступу до правосуддя природним чином складає основу сучасної концепції справедливого, або незалежного правосуддя. Так, одним із пріоритетних напрямків розвитку судової влади України, визначається зокрема забезпечення: доступності правосуддя; справедливої судової процедури; ефективності судового захисту.

Щодо формування принципу незалежності судової гілки влади від інших гілок влади та посадових осіб, то позитивом Закону «Про судоустрій та статус суддів» є те, що частково зменшується вплив Президента України на формування судової гілки влади. Зокрема, судді призначаються безстроково Вищою радою правосуддя за підписом Президента, останнє, на наш погляд, є зайвим рудиментом, оскільки відсутність підпису не надає можливості вступити на пост судді, а відповідальності за непідписання такого указу у Президента немає. Це можна порівняти з правом Президента на розпуск Парламенту при відсутності коаліції, але таке право мало б бути обов'язком, проте жоден обов'язок Президента не може бути виконаний примусово.

На наш погляд, Президент України та Верховна Рада України мають бути повністю усунені від формування Вищої ради правосуддя. До того ж, принаймні, на певний час, було б доцільно в склад Вищої ради правосуддя та Центральної виборчої комісії залучити приблизно половину їх складу з представників різних незалежних іноземних структур у сфері правового захисту. Або, як варіант, Вища рада правосуддя могла б бути всенародно виборним органом, однак за зазначеної вище умови щодо незалежного від Президента України та Парламенту формування Центральної виборчої комісії.

Такий крок надав би можливість уникнути неправомірних рішень судів та впливу на них різних органів влади і посадових осіб. При цьому слід ретельно підходити до вибору міжнародних структур, які могли б залучатися до формування Центральної виборчої комісії та Вищої ради правосуддя та до їх варіабельності для уникнення зовнішнього впливу на українську судову і законодавчу системи окремих політичних спрямувань

Українська система правосуддя сьогодні перебуває у глибокій кризі. Належне функціонування судової системи залежить від кадрового наповнення реформи та фінансового забезпечення. Це – базис існування будь-якої системи. Термінове відновлення діяльності ВККС та ВСП, належне фінансове забезпечення – виклики, що стоять перед судовою владою в Україні в теперішній час.

Вирішення таких складних питань потребує прийняття системних рішень. Також однією з проблем, які гальмують розвиток судової системи є важливість практики виконання судових рішень. Жодна судова реформа не може бути успішною, якщо рішення судів не виконуються, – а це в наш час доволі популярна практика, яка потребує негайного прийняття відповідних рішень.

Аналізуючи чинне законодавство щодо повноважень Етичної ради при Вищій раді правосуддя, можемо говорити про те, що Етична рада зможе навіть зупинити правосуддя в Україні, якщо нічого не змінити. На наш погляд, ми не можемо допустити, щоб комусь було надано повноваження хоча б на день, хоч на годину, зупинити судову владу. Не може бути такого, щоби хтось у державі мав такі повноваження. Богдан Монич, голова Ради суддів України, наголосив, що закон, який регулює порядок обрання нових членів Вищої ради правосуддя, містить ознаки невідповідності Конституції, проте Рада суддів України його виконуватиме.

Отже, держава сьогодні не забезпечує фінансування потреб правосуддя в повному обсязі, проте Уряд розуміє важливість проблеми та працює над її вирішенням. Так, наступного року в Україні передбачили збільшення фінансування судової гілки влади на 3,5 млрд грн. Усього на фінансування судів передбачається близько 21 млрд грн. [2]. Тому головним завданням яке постає перед судовою системою – не допустити перекосів розподілу фінансування між судами, який існує сьогодні».

Також, однією із причин того що, судова влада не розвинена на високому рівні є – недовіра громадян [3]. Підвищити довіру громадян до суду можливо за рахунок, як мінімум, припинення приниження авторитету судової влади чиновниками різних рівнів та політиками у ЗМІ, які навмисно нав'язують асоціювання штучних помилок у відправленні правосуддя певними суддями з діяльністю всієї судової влади, а також негідних моральних якостей випадкових для судової влади осіб з моральними якостями більшості суддів.

Література:

1. Когут Н.Д. Перспективи подальшого реформування судової системи України. *Часопис Київського університету права*. 2020. С. 186.

2. Зеленко І.П. Дискусійні питання правотворчості на черговому етапі судової реформи. *Наукові записки. Серія: Право.* 2020. Вип. 8. С. 9–13.

3. Висновки за результатами проведення Моніторингу стану незалежності суддів в Україні – 2012, його обговорення на «круглому столі» та на засіданні Ради суддів України. URL: <http://court.gov.ua/969076/visnovki1>

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ СИСТЕМИ ОРГАНІВ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ УКРАЇНИ

Столяр К. І.

*студентка 3 курсу, юридичного факультету
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'ячука
м. Рівне, Україна*

Підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів як обов'язкової умови існування правової держави та громадянського суспільства, визнання головним обов'язком держави утвердження та забезпечення прав і свобод людини зумовлюють актуальність даного дослідження. Провідним елементом цих органів є органи охорони правопорядку.

На думку Ю. Шемшученка, правопорядок – це суспільний порядок, заснований на праві [1, с. 48]. О. Скакун вказує на зв'язок між правопорядком і законністю, характеризуючи правопорядок як стан (режим) упорядкованості, урегульованості та погодженості суспільних відносин на основі норм права, що складається в умовах реалізації законності, виявляється в правомірній поведінці суб'єктів права та забезпечується державою [2, с. 631]. О. Гулягін при цьому підкреслює, що забезпеченням правопорядку забезпечується і законність [3, с. 8]. О. Джураєва стверджує, що характерними ознаками правопорядку є додержання чинних законів, правил поведінки усіма суб'єктами правовідносин, можливість вільної реалізації наданих прав і добровільного виконання покладених обов'язків [4, с. 443].

Насамперед, правопорядок сприймається як ідеальний стан суспільних відносин, але цього в реальному житті поки що не вдалось досягти, що, у свою чергу, обумовлює необхідність існування державних структур, діяльність яких має бути спрямована на забезпечення прийняттого для суспільства рівня правопорядку.